

Chambre des Représentants

SESSION 1961-1962.

22 MARS 1962.

PROJET DE LOI

modifiant les lois coordonnées relatives aux
allocations familiales pour travailleurs salariés.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA PREVOYANCE SOCIALE (1)

PAR M. LENOIR.

MESDAMES, MESSIEURS,

Au cours de l'examen en Commission du projet qui est soumis à vos délibérations, M. le Ministre, dans une intervention liminaire, en a précisé l'objet : trancher le statut de l'assujettissement des associés-gérants S. P. R. L. à l'un des régimes d'allocations familiales en présence des divergences d'interprétation des instances administratives et judiciaires.

Un membre de la Commission exprime sa satisfaction de voir ce litige enfin tranché et marque son complet assentiment au projet. Il fait remarquer au Ministre que l'arrêté royal du 22 décembre 1938 devra être modifié en conséquence. Le même membre fait remarquer également que si la situation des intéressés sera définitivement réglée le jour où le projet deviendra loi, il reste néanmoins toute la période antérieure pendant laquelle la plus grande confusion a régné. Jusqu'en 1958, date d'un arrêt de la Cour de

(1) Composition de la Commission :

Président : M. J. Deconinck.

A. — Membres : MM. Delhache, De Mey, Mme De Riemaeker-Legot, MM. Duvivier, Lavens, Lenoir, Olislaeger, Peeters (Lode), Posson, Van den Daele, Wirix. — Brouhon, Castel, Deconinck (J.), De Keuleneir, Demets, Mme Fontaine-Borquet, Mme Lambert, MM. Major, Namèche, Vanderhaegen. — D'haeseleer, Drèze.

B. — Suppléants : MM. De Staercke, Houbart, Lebas, Otte, Tanghe, Verbaanderd. — Christiaenssens, Mme Copée-Gerbinet, MM. Hicguet, Lamers, Paque (Simon). — Cornet.

Voir :

303 (1961-1962) :

— N° 1 : Projet de loi.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1961-1962.

22 MAART 1962.

WETSONTWERP

tot wijziging van de samengeordende wetten
betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
SOCIALE VOORZORG (1), UITGEBRACHT

DOOR DE HEER LENOIR.

DAMES EN HEREN,

In de loop van de bespreking van het ontwerp dat aan uw beraadslaging is voorgelegd, heeft de Minister het ontwerp nader toe gelicht : het statuut regelen van de onderwerping van de vennoten-zaakvoerders van P. V. B. A. aan één van kinderbijslagregelingen, wegens de uiteenlopende interpretaties van de administratieve en rechterlijke instanties.

Een lid spreekt zijn voldoening uit omdat eindelijk aan dit geschil een einde is gemaakt, en betuigt zijn volledige instemming met het ontwerp. Hij maakt de Minister attent op het feit dat het koninklijk besluit van 22 december 1938 dienovereenkomstig gewijzigd zal moeten worden. Hetzelfde lid betoogt dat — ofschoon de toestand van de belanghebbenden voorgoed zal geregeld zijn de dag waarop het ontwerp wet wordt — de hele vroegere periode overblijft, tijdens welke de grootste verwarring heerste. Tot in

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer J. Deconinck.

A. — Leden : de heren Delhache, De Mey, Mevr. De Riemaeker-Legot, de heren Duvivier, Lavens, Lenoir, Olislaeger, Peeters (Lode), Posson, Van den Daele, Wirix. — Brouhon, Castel, Deconinck (J.), De Keuleneir, Demets, Mevr. Fontaine-Borquet, Mevr. Lambert, de heren Major, Namèche, Vanderhaegen. — D'haeseleer, Drèze.

B. — Plaatsvervangers : de heren De Staercke, Houbart, Lebas, Otte, Tanghe, Verbaanderd. — Christiaenssens, Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Hicguet, Lamers, Paque (Simon). — Cornet.

Zie :

303 (1961-1962) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

Cassation, l'administration a donné aux cas qui lui étaient soumis, une interprétation de bon sens. En 1958, la Cour de Cassation ayant décidé que cette interprétation n'était pas en concordance avec les textes légaux, l'administration s'est alors appuyée sur la nature des pouvoirs des gérants de société. La notion de « gestion journalière » n'étant pas définie juridiquement, on a créé des situations inégales à cause de la différence des libellés respectifs des statuts des différentes sociétés. C'est pourquoi le membre de la Commission demande au Ministre de donner à son administration des instructions souples pour cette période transitoire.

Le même membre demande également au Ministre de préparer très rapidement un statut précis pour les gérants et administrateurs qui sont aussi liés par un contrat de louage de services. Actuellement, en cas de doute, l'administration se réfère à l'avis de l'O. N. S. S.

Il insiste pour que les décisions soient prises en vertu de directives très claires et connues pour éviter les contestations. Il existe un arrêt de la Cour de Cassation de juillet 1957 basé sur des critères très précis; mais selon lui, ils ne sont pas suffisamment appliqués.

M. le Ministre fait remarquer que l'adaptation de l'arrêté royal organique du 22 décembre 1938 est prévue (Cfr. dernier alinéa de l'Exposé des Motifs).

En ce qui concerne la période transitoire, une circulaire du 30 septembre 1961 tend à régler cette situation.

Pour les cas pendants, il demandera une interprétation souple, appréciant dans chaque cas s'il y a eu intention frauduleuse ou situation de fait. Enfin, la détermination du statut des gérants sous contrat de louage de services est un problème particulier. Il comprend la situation par exemple des secrétaires de mutualité, des gérants de coopérative, etc. La matière est délicate; un groupe de travail étudie le problème. Il conviendra peut-être de légiférer.

* * *

Un autre membre se réjouit lui aussi de voir mettre fin à cette controverse. Toutes les personnes intéressées étant à partir de l'entrée en vigueur de la loi renvoyées au secteur des indépendants, il demande si les décisions prises pendant la période transitoire perdureront. Il demande aussi des éclaircissements au sujet des gérants liés par un contrat de louage de services; et enfin, par qui seront modifiés les articles de la législation concernant les allocations familiales des non salariés.

M. le Ministre répond que la loi étant promulguée, elle devient applicable 10 jours après, sans droits acquis ni rétroactivité. Pour ce qui est de la seconde question, le problème est à l'étude au sein du département. Enfin, un arrêté royal publié le même jour que la loi, modifiera l'arrêté royal organique du 22 décembre 1938 pris en exécution de la loi du 10 juin 1937.

A travers ce projet à portée limitée, la Commission a été très attentive au problème des madataires qui sont en même temps soumis à un contrat de louage de services.

Des cas concrets — gérants de pharmacie, secrétaires de secrétariats d'apprentissage, etc. — ont été exposés par plusieurs membres tandis que d'autres ont évoqué les cas de salariés détenant un mandat d'administrateur dans une

1958, toen het Hof van cassatie een arrest velde, interpreteerde het Bestuur de haar voorgelegde gevallen met gezond verstand. In 1958 echter oordeelde het Hof van Cassatie dat deze interpretatie niet overeenstemde met de wetteksten. Het Bestuur heeft zich dan gebaseerd op de aard van de bevoegdheden van de zaakvoerders van vennootschappen. Daar het begrip « dagelijks beheer » juridisch niet omschreven is, heeft men ongelijke toestanden in het leven geroepen wegens de uiteenlopende vennootschappen. Daarom verzoekt het lid de Minister aan zijn Bestuur soepele onderrichtingen te geven voor deze overgangperiode.

Hetzelfde lid verzoekt de Minister tevens zo spoedig mogelijk een nauwkeurig statuut te willen voorbereiden voor de zaakvoerders en beheerders die ter zelfder tijd door een bediendencontract gebonden zijn. Op dit ogenblik verwijst het Bestuur zich, in geval van twijfel, te houden naar het advies van de R. M. Z.

Hij dringt erop aan dat de beslissingen worden genomen op grond van zeer duidelijke en bekende richtlijnen, ten einde betwistingen te vermijden. Er bestaat een arrest van het Hof van cassatie van juli 1957, dat op zeer nauwkeurige criteria gegrond is; naar zijn mening worden die echter niet genoeg toegepast.

De Minister merkt op dat in de aanpassing van het organiek koninklijk besluit van 22 december 1938 is voorzien (zie laatste lid van de Memorie van Toelichting).

Met betrekking tot de overgangperiode is er een circulaire van 30 september 1961, welke tot doel heeft deze toestand te regelen.

Voor de aanhangig zijnde gevallen zal hij aandringen op soepele interpretatie, waarbij in elk geval wordt geoordeeld of er bedrieglijk opzet of een feitelijke toestand is geweest. Een bijzonder probleem is ten slotte het bepalen van de status van de zaakvoerders met bediendencontract. Dit geldt bijvoorbeeld voor de secretarissen van ziekenkassen, zaakvoerders van coöperaties, enz... Het is een kies probleem dat door een werkgroep wordt bestudeerd. Misschien zal in wetsbepalingen moeten worden voorzien,

* * *

Een ander lid verheugt er zich eveneens over dat aan deze controverse een einde komt. Daar al de beoogde personen bij het van kracht worden van de wet naar de sector van de zelfstandigen worden verwezen, vraagt hij of de tijdens de overgangperiode getroffen beslissingen van kracht zullen blijven. Verder verzoekt hij om nadere uitleg over de door een bediendencontract verbonden zaakvoerders, en ten slotte stelt hij de vraag wie de artikelen van de wetgeving op de kinderbijslag voor niet-loontrekkende zal wijzigen.

De Minister antwoordt dat de wet 10 dagen na de uitvaardiging van kracht wordt, zonder verkregen recht noch terugwerkende kracht. Wat de tweede vraag betreft, dit vraagstuk wordt thans door het departement bestudeerd. Ten slotte zal een koninklijk besluit, dat op dezelfde dag als de wet bekend gemaakt wordt, het organiek koninklijk besluit van 22 december 1938 wijzigen dat ter voldoening aan de wet van 10 juni 1937 werd genomen.

Naar aanleiding van dit ontwerp, dat een beperkte draagwijdte heeft, wijdde de Commissie bijzonder veel aandacht aan het vraagstuk van de zaakvoerders die ter zelfder tijd door een arbeidsovereenkomst verbonden zijn.

Verscheidene leden brachten concrete gevallen naar voren: de zaakvoerders van apotheken, de secretarissen van leersecretariaten, enz. Andere leden hebben het geval aangehaald van arbeiders die een mandaat van beheerder in

intercommunale mixte, de conseillers communaux administrateurs d'intercommunale, etc.

Ces problèmes ne peuvent cependant pas trouver leur solution dans ce projet limité.

Les articles ainsi que l'ensemble du projet ont été adoptés à l'unanimité.

Le Rapporteur,

Le Président, a. i.,

J. LENOIR. Marg. DERIEMAECCKER-LEGOT.

een gemengde intercommunale vereniging bekleden, van gemeenteraadsleden die beheerder zijn van een intercommunale vereniging, enz.

Deze vraagstukken kunnen nochtans niet worden opgelost in het beperkte bestek van dit ontwerp.

De artikelen alsmede het ontwerp in zijn geheel werden eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

De Voorzitter, a. i.,

J. LENOIR. Marg. DERIEMAECCKER-LEGOT.
